

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

"TASDIQLAYMAN"
quv ishlar bo'yicha prorektor
R.G. Jumayev
2025y

"JAHON MUSIQA TARIXI"

Fanidan

SILLABUS (ishchi dastur)

1 - kurslar uchun

Fanning kodi:	JMT1205	
Bilim sohasi:	200 000	- San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	210000	- San'at
Bakalavriat yo'nalishi:	60211400	- Vokal san'ati: an'anaviy xonandalik
	60211500	- Cholg'u ijrochiligi: an'anaviy cholg'ular

BUXORO-2025

Modul/FAN SILLABUSI
San'atshunoslik va pedagogika fakulteti

60211400 - Vokal san'ati: an'anaviy xonandalik

Fan nomi:	Jahon musiqa tarixi
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	JMT1205
Yil:	1
Semestr:	1-2
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	150
Ma'ruza	20
Amaliy mashg'ulotlar	20
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	20
Mustaqil ta'lim	90
Kreditlar miqdori:	5
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Jahon musiqasi tarixi» fanining asosiy maqsadi - bo'lajak mutaxassislarni tayyorlashdagi, ular oldilariga qo'yiladigan masalalarni yechishda ijodiy yondoshishga o'rgatishdan iborat. Bu fanni o'rganayotganda talabalar kompozitorlarning estetik didlariga ahamiyat berishlari kerak. Yosh mutaxassislarni shaxs sifatida rivojlanishlarida hamda shaxsiy ijodiy o'rinlarini topishlarida mazkur fan muhim ahamiyat kasb etadi. Fanni o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - talabalar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini namoyish etishlaridan iboratdir. Mazkur fan yuzasidan talaba musiqa san'ati rivojlanishi tarixiy jarayonining jamiyat tarixiy rivojlanishining evolyusiyasi bilan uzluksiz bog'liqligi, buyuk kompozitorlar ijodining jamiyat ma'naviy hayotiga ta'siri, musiqa haqida, uning mazmuni va ifodalash imkoniyatlari haqida tushuncha va tasavvurlarga ega bo'lishi talab etiladi. Ushbu fan bo'yicha talaba Yevropa musiqa madaniyati, Amerika musiqa maktabi, Rossiya, Sharq xalqlari musiqa madaniyatini davrlari bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lganligini namoyish etishi zarur.
------------	--

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Fanni o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - talabalar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini namoyish etishlaridan iboratdir. Jahon musiqasi tarixini, rivojlanish tamoyillari; turli tarixiy
-----------	---

	davrlar va uslublarga xos bo'lgan oddiy va murakkab shakllar hamda cholg'u va vokal turkumlarni o'rganiladi.
--	--

Ta'lim natijalari (TN)		
TN 1	- Jahon musiqa madaniyatining ko'p asrlik rivojlanish tarixi hamda hozirgi zamon;	
TN 2	- Jahon musiqa madaniyati va san'atiga oid asosiy yodgorliklar va manbalar haqida tasavvurga ega bo'lishi;	
TN 3	- Jahon xalqi hayotining turli tarixiy davrlaridagi eng muhim musiqiy-tarixiy jarayonlarni;	
TN 4	- Jahon kompozitorlari ijodiyotining yo'nalishlari va janrlari,uslublarini bilishi va ulardan foydalana olishi;	
TN 5	- Jahon kompozitorlik ijodiyotining asosiy janr va shakllarini, uslubiyoqe'liklarini tahlil etish;	
TN 6	- Jahon zamonaviy musiqasidagi jarayonlarni tahlil etish va tanqidiybaholash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.	
Fan mazmuni		
Mashg'ulot shakli: Ma'ruza 1-semestr		Soat
M1	Qadimgi davr musiqa san'ati	2
M2	O'rta asr musiqa madaniyati	2
M3	Uyg'onish davri musiqa san'ati	2
M4	XVII asr g'arb-yevropa cholg'u musiqasi	2
M5	Ma'rifat davri. Iogan Sebastyan Bax ijodi	2
Jami:		10
Mashg'ulot shakli: Amaliy 1-semestr		
A1	Musiqaning kelib chiqishi.	2
A2	I S Bax ijodiy merosi	2
A3	Sana'tning rivojlanishida antik madaniyatning ahamiyati G.F.Gendel oratoriyalarning o'rni va ahamiyati	2
A4	Yunon afsonalari	2
A5	Gomer eposi, qadimgi yunon tragediyalari.	2
Jami:		10
Mashg'ulot shakli: Seminar 1-semestr		
S1	Qadimgi davr musiqa san'ati	2
S2	O'rta asr musiqa madaniyati	2
S3	Uyg'onish davri musiqa san'ati	2
S4	XVII asr g'arb-yevropa cholg'u musiqasi	2
S5	Ma'rifat davri. Iogan Sebastyan Bax ijodi	2
Jami:		10
Umumiy 2-semestr		30
Mashg'ulot shakli: Ma'ruza 2-semestr		
M1	Musiqa san'atida klassitsizm davri	2
M2	Romantizm davrining kompozitorlik ijodiyotidagi aksi.	2
M3	Romantizm davrining musiqiy janrlari tafsiloti.	2
M4	XIX asr oxiri— XX asr boshlaridagi musiqiy madaniyat.	2

M5	XX asr birinchi yarmida hukm surgan asosiy estetik yo'nalishlar.	2
Jami:		10
Mashg'ulot shakli: Amaliy 2-semestr		
A1	Ellin musiqa madaniyati.	2
A2	O'rta asrlar hayotida dinning ahamiyati.	2
A3	Grigorian xorali va uning Yevropa musiqasining shakllanishidagi roli.	2
A4	Vizantiya musiqa madaniyati.	2
A5	Polifonik maktablar shakllanishi	2
Jami:		10
Mashg'ulot shakli: Seminar 2-semestr		
S1	Musiqa san'atida klassitsizm davri	2
S2	Romantizm davrining kompozitorlik ijodiyotidagi aksi.	2
S3	Romantizm davrining musiqiy janrlari tafsiloti.	2
S4	XIX asr oxiri— XX asr boshlaridagi musiqiy madaniyat.	2
S5	XX asr birinchi yarmida hukm surgan asosiy estetik yo'nalishlar.	2
Jami:		10
Umumiy:		30

№	Mustaqil ta'lim (MT) 1-semestr	Soatlar
MT1	Madaniyat rivojida antic madaniyatning ahamiyati. O'rta asrlar universalizm davrining musiqiy dunyoqarashi.	3 soat
MT2	G'arbiy yevropa mamlakatlarida milliy polifonik maktablarning shakllanishi.	3 soat
MT3	Klasitsizm, Opera musiqasi.	3 soat
MT4	Cholg'u musiqaning rivojlanish tamoyillari.	3 soat
MT5	G.F.Gendel ijodiy tamoyillari. G.F.Gendel ijodida sharq mavzulari.	3 soat
MT6	G.F.Gendelning "Temurlan" operasi taxlili.	3 soat
MT7	I.S.Bax ijodining tarixiy ahamiyati.	3 soat
MT8	Orkestr evolyusiyasi.	3 soat
MT9	Vena klassik maktabi va uning namoyandalari ijodiy tafakkuri.	3 soat
MT10	Gaydin, Motsart. Betxoven, Glyuk ularning ijodi klasitsizm g'oyalarning ifodasi sifatida.	3 soat
MT11	Musiqada romantizm davri.	3 soat
MT12	Musiqiy romantizm namoyandalari. F.Shubert, G.Berlioz, F. Mendelson - Bartoldi, R. Shuman, F.List R.Vagner ijodiy tamoyillari.	3 soat

MT13	F.Shopen va Polyak musiqa san'ati.	3 soat
MT14	G.Berliozning musigiy tangidiy qarashlari.	3 soat
MT15	F.List_fortepiano ijrochiligidan islohotchisi.	3 soat
MT16	D.Verdi ijodining tarixiy ahamiyati. I. Brams ijodida neoromantic tamoyillar va ularning keyingi davrlar musiqasiga ta'siri.	3 soat
MT17	Dasturli simfonizm rivojida G.Berliozning "Fantastik. simfoniyasi" ning ahamiyati.	3 soat
MT18	Yangi davr musiqa madaniyati rivojlanish jarayonlarining murakkabligi. XX asr madaniyatining asosiy yo'nalishlari: verizm va simbolizm, impressionizm va ekspressionizm, neoklassitsizm, syurrealizm, minimalizm, postmodernizm. Fransiyada impressionizmning vujudga kelishi va rivojlanishi.	3 soat
MT19	K. Debyussi va M. Ravel ijodining estetik tamoyillari.	3 soat
MT20	Madaniyatdagi ma'naviy harakat sifatida Avstriya ekspressionizmining shakllanishi. Ekspressionizm vakili bo'lgan buyuk simbolchi G. Maler.	3 soat
Jami:		60 soat
Mustaqil ta'lim (MT) 2-semestr		
MT1	Yangi Vena maktabi, namoyandalari –A. Shonberg, A.Berg, A.Vebern, AShyonbergning pedagogic ahamiyati faoliyati va qarashlari	3 soat
MT2	XIX asr rus musiqa madaniyati.	3 soat
MT3	"Qudratli to'da" va rus musiga san'ati.	3 soat
MT4	Rus kompozitorlari ijodidagi tarixiy rivojlanish bosqichlari. Musiqiy asarlar namunalari tahlili.	3 soat
MT5	N.A.Rimskiy —Korsakov ijodida sharq mavzular.	3 soat
MT6	XX asr musiqasi yo'nalishlar va omillar.	3 soat
MT7	S. Prokofev balettari.	3 soat
MT8	1941-1945 yillardagi urush davrida musiqa.	3 soat
MT9	D.Shostakovichning simfoniyalari vokal – simfonik asarlari.	3 soat
MT10	D.Shostakovich "24 prelyudiya va fuga" turkumi.	3 soat
Jami:		30 soat
Umumiy:		90

Asosiy adabiyotlar	
1.	Галущенко И.Г. История музыки народов мира. Вып.3. Т., "Музыка". 2008.
2.	2.История зарубежной музыки. Выпуск 1-6, М.-СПб., 1986-2001. I-т.-535

	б., II-т. – 277 б., III-т. – 533 б., IVт. – 529 б., V т. – 448 б.
3.	История русской музыки. Выпуск 1-4, М., 1981-1987. I-т.-623 б., II-т.-580 б., III-т.-486 б., IVт.-525 б
4.	O.A.Ibrohimov, G.M.Xudoyev. "Musiqqa tarixi" O'quv qo'llanma T.2018y., 313b.
5.	R.Tursunova, G.Tursunova. "Jahon musiqqa tarixi" O'quv qo'llanma T.2017y., 153b.

Qo'shimcha adabiyotlar

1.	Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. -T.: "O'zbekiston". NMIU, 2017.-488 b.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, Demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatasining qo'shma majlisidagi nutq. -T.: "O'zbekiston". NMIU, 2017.-32 b.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlashyurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016- yil 7-dekabr. T.: "O'zbekiston". NMIU, 2017.-32
4.	2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasi.
5.	Грубей Р. История музыкальной культуры. т. 1-2, М., 1941-1953.-873 б.
6.	Музыкальная эстетика Западноевропейского средневековья и Возрождения. М., 1965.-546 б.
7.	Музыкальная эстетика Западной Европы XVII-XVIII vv. М., 1971.-534s
8.	Музыкальная эстетика стран Востока. М., 1967.-437 б.
9.	Музыкальная эстетика Германии XIX в. т. 1-2, М., 1983.-287 б.
10.	Теоретические наблюдения над историей музыки. М., 1987.-295 б.
11.	Очерки по истории зарубежной музыки. М., 1983.
12.	История и современность. Л., 1981.
13.	Житомирский Д., Леонтева О., Мяло К. Западный музыкальный авангард после второй мировой войны. М., 1989.-303 б.
14.	Габитова А. Минимализм в музыке. Т., 2007.-125 б.

Internet saytlari:

1. www.ziyounet.uz – O'zbekiston ta'lim portali
2. <http://www.uzbeknavo.uz>- O'zbeknavo EB
3. <http://www.uzbekteatrskm.uz>- "O'zbekteatr" ICHB
4. <http://www.muz-urok.ru/> Noti.knigi o muzike, uchebniki po muzike.
5. <http://lib-notes.orpheusmusic.ru/news>
6. www.compozitor.spb.ru/
7. www.sanat.orexca.ru/
8. <http://yontheatre.uz/istoriya/>
9. <http://classic.manual.ru/> - Klassik musiqqa namunalari
10. <http://opera-class.com/index.html>

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim.

- Fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- Fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolika va chalkashliklarga yo'l qo'ymas.
- Fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- Fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- Berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- Konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa ;
- Mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa ;
- Fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy – huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa ;
- Fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa ;
- Tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim.

- Fanning mohiyati va mazmunini tushungan , fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'y masa;
- Fanning mazmunini va ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- Fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa ;
- Fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- Fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa ;
- Fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa ;
- Fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy – huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa ;

v) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim.

- Fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa ;
- Fandagi mavzularni to'g'ri doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmas ;
- Bayon qilish ravon bo'lmasa ;

- Fan bo'yichasavollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- Fan bo'yichamatn puxta shakllantirilmagan bo'lsa;

g) Quyiagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- Fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa ;
- Fan bo'yichamashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvura ega bo'lmasa;
- Fan bo'yichamatnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- Fan bo'yichamatnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- Fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- Fanini bilmasa

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Ibodov O'ktam Rasulovich o'qituvchi
E-mail:	ibodovuktam7419@gmail.com
Tashkilot:	Buxoro davlat universiteti San'atshunoslik va pedagogika fakulteti "Musika ijrochiligi va madaniyat" kafedrasini
Taqrizchilar:	D.Yu.Ro'ziyev p.f.n., professor B.I.Mustafoev p.f.n., dotsent

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashining 2025 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Musika ijrochiligi va madaniyat" kafedrasining 2025 yil 27 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv uslubiy

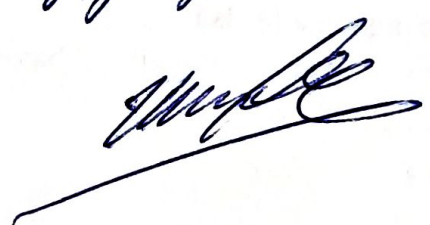
departament boshlig'i:

Fakultet dekani

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

S.S.Davlatov

S.S.Azimov

T.I.Rajabov

O'.R.Ibodov